

ӘДӘБИ КӘНЧЛИК

ПОЕЗИЈА ЧЕШМӘСИ

АЗӘРБАЙҘАН АЛКИ МК-ның республика әдәби бирлигинин илк мәшһәләриндә хаг шаир, Социалист Әмәт Гәһрәмәни Рәсул Рәа вә республика Ленин комсомолу мукафаты лауреаты, шаир Фикрәт Гоча ширак етмишәр. Бу күн исе кәч шаирләр бирлигин нөвбәти мәшһәләсикә толашмишлар. Оларга тәзә сығат, чәдди «имтәһан» көзләйр. Бу дәфә «имтәһан» АзәрбајҘан ССР Дәвләт мукафаты лауреаты, филология елмәри доктору, профессор Бәкир Нәбијев көтүрүр.

Ренормаш

олунур, сонра фәхри гонаг режун сөзү дејир. Әһмәд Әскәр, Сәјауш Исмајл билдириләр ки, ше'рлерин мөвзүләри рәңкарәнк, диш рәванһәр. Амма бу ше'рләргә мәнтиги бағлыһәт һисс олунур. «Сабан» ше'ринин өзүлү жохур. «Гору урајҘини» ше'рингә мәһәббәти тәрәннүму эшәдир. «Мәним душмәләрим» ше'ри исе јохшығыр. Сонра профессор Бәкир Нәбијев өз фикрини билдирир: —«Сабан» ше'ри хо-

шума кәлди. Гырмызы рәңк инсанга һәмшә мейл дујулур. Гырмызы рәңк боллуғ, севинч, бајрам әһвал-руһијәсини әкс етдирир. Бурада муәллиф гырмызы рәңк-дә сабаһи көрүр. Ше'р-дә шубһә јох, әксинә, инанм варыр. Исламын һусејн Чавидә һәср олунмуш ше'рингә конкретләк—Чавидиң өзү жохур. «Гору урајҘини» ше'ри дә эшәдир. Рүзкар Әһәнджәванын кәчкмиш пајыз вә кәчкмиш мәһәббәт һагғында ше'рләри һәзин мәһни кими сәсандр. Онуң бајатылары хусусилә јагда галыр. Сәјауш Исмајл, Агил Аббас, Зулфугар Шаһсәвәндил ше'рләр һагғында хош сөзләр дејирләр. Бәкир Нәбијев дә онлар фикрләринә шарик олдугуну билдир.

Хәзәр нефтчиси

Далга олар, далгалара гарышар, Уадуз олар, Хәзәр үстә сарышар, Јел ганадды илләр илә јарышар Хәзәр нефтчиси.

Јолларына чичек сәпәр кертләләр,

Ајағыны өпәр мәви дәләләр, Сачларына буада күләб сәпәләр, Хәзәр нефтчиси.

Чошгуи Хәзәр динчәк билмәз чандыр, «Гара гызыл» үрәјҘини таңдыр, Уиваныны гитә-гитә таңдыр

Хәзәр нефтчиси.

Гәһрәмәни туғанлары үстәләр, Шимшәкләри әһлиндә дәстәләр, Нәјәт адым симфония бәстәләр Хәзәр нефтчиси, Назим РИЗВАН.

Гајнагчыјам

Гајнагчыјам... Сәвәтним вар, Кәңләјимин бу чагданан Гајнагчыјам о ағвир Боруларың чагагындың.

Бах, о одалар, о табарлар, о дамалар Гәјнагчыјам нәш'әсидир; Мәним шаныл мәвјиниң Ганадланан нәгмәсидир.

Поләд кими бәдәнимдә

Вәтәниниң өз күчү вар, УрәјҘимдә кәләкәјин Фәрәһи вар, севинч вар.

Партијамың, Дәвләтиниң Сәс әрирәм чагырының.

Сәбәһ БАМ-а јолларам Јени зәһмәт јарышыңа.

Әсрин бәјүк сүр'әтиндә Мәним дә бир пәјым көрәк, Јураумузун шәһритини Олақмизә јәјым көрәк.

Һафиз РҮСТӘМ.

ШӘКИЛЛӘРДӘ: Јухарыда — әдәби бирлијин үзләри нөвбәти мәшһәләгә толашмишлар: солда — Социалист Әмәт Гәһрәмәни, АзәрбајҘан ың хаг шаири Рәсул Рәа кәңч шаир вә јазычыларың гонагдыр.

Саһил

Адамлар ахышар саһил бојунча, Сәрилик кәтир дәләләр бура. Дәниз дөниз дејил, әркејун ушаг, Көндүјүн назыны сапалар бура.

Итириб өзүнү тәмарзы сөјү, Тохунар гызыларың чининә һәрден. Бир хәзри мейлини салар саһилә, Пәһрәли будагаар диксир һәрден.

Бурда гәрар тутар нә гәдәр әрзу, Бәхар инсанлара, күч алар дәниз.

Истәк

Далга олар, далгалара гарышар, Уадуз олар, Хәзәр үстә сарышар, Јел ганадды илләр илә јарышар Хәзәр нефтчиси.

Күндә күнә дејирләр Кәри чәклир Хәзәр, Буку дејан һәр касин Нараһатлыг дујулур Бахышында, севингә... Бу бәјүјән, учалын, Кенәшләнен Бақыя Хәзәр инди јер верир Оз кенеш синәсиндә, Акиф МУСАЈЕВ.

Гошма

Јашыл мешә, бүллур булаг, сал гаја, Бир нәғмәди, кәл, тарлашым, кәзәк биз. Гызыл дала јаман дүшүб севәјә, Тәр чичәкдән бирчә-бирчә үзәк биз.

Шәләләләр гәлбимизтәк нәғмәли, Балдырғаны шәкәр кими јемәли, Сөзүм варды бу јерләргә демәли, Һәр чыгыра сөзүмүзү дүзәк биз.

Бу јерләрин нә көзәлди һавасы, Бурда кәзиб бабамын да бабасы, Дағлардады мин бир дәрдин дәвәси, Дағ дөшүндә төвшүмәјә дөзәк биз.

Дизи үстә булагларын чичәк кәл, Бәхтимизә кәј чамәни сечәк кәл, Бу јерләри сәлә аста кечәк кәл, Нә милләри, нә нәркәзи әзәк биз.

Аг думаны јәрәштыңә тагыны, Тарихини јазылыбды дагыны, Кәл, доланыб јураумузун башына, Гартал кими ганад чалыб сүзәк биз.

Чүмшүдә ИСКӘНДӘР.

Гәлбимдә баһар

Бу фәсил дунјаны тутуб чичәгә, Умидим көјриб мәним бу јаздап. Атсам пәчәјимни торлағын үстә— Сәпкни чичәк ачар, о да бир аздап.

Думавлар дүзләрдән сүрүндү кечди, Мав елә бидим ки, дәрәләр јаныр; Тәбиәт од тутуб јаныр елә бил,

Бу јердә од тутуб лаләләр јаныр. Һәр шејә тәзәлик кәтириб бу јаз, Дашлар да көјриб, чичәк-чичәкдир. Балка үрәјҘидә севәјим гызыл, Бу јаз мәһәббәттиң көјрәчәкдир.

Тоғиғ НУРӘЛИ.

Гурбан

Дөгма Вәтәнимдә, хошбәхт елмдә Барды фәсилләр, илләр гурбан. Лаләли дүзләрә, јашыл чамәнә, Кенеш тарлағара, чәлләр гурбан.

Сәндә гурулулар фәрәһан дөврәл, Сипән Хәзәр кими үмидлар—үмман. Бир бајраг алтында азад—фирәван, Харига јарадан елләр гурбан.

Бир сәмиз мајакдыр сүлһүн бајрагы, Мин гәлбә көк салыб онун сорагы, Лаләзәрә дөвән Вәтән торнагы, Сәнә ана дејәп дилләр гурбан.

Ағасәлим ПОЛАДОҒЛУ.

«Кәңч шаир Агил Чәмилин «Ишыглар, ләвнәләр» китабы онун охуну чумларна илк көрүшүдир. Бурада АзәрбајҘан, онун әләнчн тәбиәтини, зәһмәт адәмләрини, кәңләрини сәф, сәмиши дујуларыны вәсф едән ше'рләр варыр. Ше'рләрдә муәллифин чанлы мушәһидәләри, образлы ифадәләри, дејим

тәрзи диггәти чәб едир. Вәтән торлагына, хаалгымыза, оқун әрәт-ән-әвләриңә, устәг сәнәт карларына һәср олунмуш «АзәрбајҘан», «Новак» баллары, «Кәңләјә бир чинар көрүм», «Ичәришәһәр», «Дәлидаг» гыш көрүшүм», «Ашыг Әләскәр» вә башга ше'рләр марғала охунур. «Адыны чәкмәсәм...»

«Ишыглар, ләвнәләр»

«Ишыглар, ләвнәләр» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Ишыглар, ләвнәләр» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Јени китаблар»

«Ишыглар, ләвнәләр» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Ишыглар, ләвнәләр» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

Јашамаг тезәдир

Нә өлүм тәздир гоча дунјадә, Нә дә ки, јашамаг тезә шеј дејил. (С. Јесенин)

Исти кәјутларда думаның башлар Тәрәдуду ичиндә боғулан заман, Сөвнч ичиндәјиди торлағлар, дашлар, Гурура ејага галмышды инсан,

Галмышды—көстөрүн өз варагыны, Галмышды аздады вәјкәли кими. Говмагчун кечмиши тарлагыны Тарым чәклимишди гәлбәларын сими.

Аловун, атошин, одуң өнүндә Дунушкун синәлар поләд сипәртәк. «Ким билсә, аздады, тәрәшлыг нәдир, Сүмүн өнүндә тирмәвәчәк».

Үрәкләр әвнүшүдү нурул мәш'әлә,

Гызыл бәјраг иди һавада әләр, Һәмә гәлб-гәлбәјиди, һәмә әл-әлә, Бирди дүшүнчәләр, бирди әмәләр.

Јүз илләр бу күнү көзләјиб чәван, Јығмышды көксун гәзәби, кини. Сүхан архасына кечди капитан,— Планет дәјишди өз орбитини.

Агмалар гыфылдан, голлар зәңчирдән, Ајатлар һалдәләдән азад олунду, Галхәди, әзәмәтәз учадан фәләк, Кәләчәк онунду, һәјәт онунду.

Дунјаны өз гызыл шәфәләрләди Ленини күнәши бәзәди, тардаш! Өлүм тәзә дејил гоча дунјадә, Јашамаг, јашамаг гәзәди, тардаш!

Тоғиғ МӘММӘД.

«Борч»

«Борч» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Борч» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Дәниз вә мән»

«Дәниз вә мән» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Дәниз вә мән» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

Домна печи

Нәһәң, агыр көвәлди, Јахуу да алов дилли Әждаһамы домна печи? Од һәфисли, од күрәли,

Бир каламы домна печи? Мәрдул чалар ганад бурда, Һәр ан гајнар һәјәт бурда, Икһарларын од зәһингән

Суја дөнәр поләд бурда... Көзләриңән инан јаран, Бахышыңдан зулмәт торхан Адамларла достуғ етсан

«Сәсәрәтә алыштыр!» Фәһләләрин ирәтәси, Әртүјә һәр поләдәди! Ләтиф ГАСИМОВ.

СӘКИНӘ ханым јаман гочалышды, чох јаман. Пәјыз дүшөндән едән бајыра да гонханымын үзүндән өлү: шунун балача гызы еләјирди. Дунјадә тәмасы пәнчәрә шүшәсијәјиди. Пәнчәрәдән дә нә гәдәр бахмаг олар, ејни шәләри һәр күн нә гәдәр сәјр етмәк олар? Сонра куман галды јухулар. Сәкине ханым јахшы јухулар көрмәк истәјирди, лап јахшы. Чаван вахтагыны көрмәк истәјирди, ишләди. Ишләт багышыны, чыгырышын, сәрчә топасына охшаш ушағлары көрмәк истәјирди. Амма јухулары вәфа гылырды она. Инди дә елә отуруб бу бардә фикрләшәди, јанында кәһнә диванын үстүндә узанмыш пиширин башыны сығаларыб дејирди: — Гочалырыг, Мәрчан, јаман гочалырыг.

Сонра јалына душуду ки, индиләрдә Ираәд кәлмәндиләр, базарыга кетмәләрди. Вә бу һиссәлә дөнүб гапјә бахды. Ираәд һәлә ки, көрүнмүрдү. Ираәд гоншунун гызыјды. Алтынчында охујура. Сәкине ханымның һәр ишине әл етирјиди. Сәкине ханым пәнчәрәдән баха-бах пәјызын гәрсина деји јариди: — Ичә олмаса бу сојуг јагнш, Чәкәр агырылыгы чининдә саһил. Хәзәр тәмәшәли музәјә бәнзәр, һүсүнә бахсаг да дојмәрыг мин ил. Вағиф БӘҺМӘНЛИ.

Ағ јуху

«Ағ јуху» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Ағ јуху» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Ағ јуху» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Ағ јуху» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

Вәтән үчүн

Елди һәзин, кур ләләсы, Низамитәк нуру дунјасы, Торлагымын мин һавасы Сәвәтә чәрилиб бу күн— Вәтән үчүн.

Һәр икһиди гәи вугары, Доғру сөзү, дуз шлары, Балаларын етбары Гүрәтә чәрилиб бу күн— Вәтән үчүн.

Бабакларын шуақты, Чығарларын шир чүрәти, Тәрләларын мейһары Шәһрәтә чәрилиб бу күн— Вәтән үчүн.

Чәтин күндә кара кәләк, Тагды чәкмәк, гәүр билмәк, Ширин-ширин дејиб-күлмәк Ағотә чәрилиб бу күн— Вәтән үчүн.

Дәрјалары бәғрә салмак, Јәсәр-кәјгә зәһәр чадмак, Һәр ил гызыл бајраг алмак Гүрәтә чәрилиб бу күн— Вәтән үчүн.

Әждәр ПИЈАСАҒЫ.

ШӘКИЛДӘ: кәңч муәллифләрин китаблары.

«Дәниз вә мән» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Дәниз вә мән» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

Дәниз вә мән

«Дәниз вә мән» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Дәниз вә мән» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

Сумгајытын голлары

«Сумгајытын голлары» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.

«Сумгајытын голлары» китабының «Јазычы» нәширјатты бурахмышдыр.